

5/11. PĚT TÉMAT A JEDENÁCT UMĚLCŮ V LIBERECKÝCH LÁZNÍCH

Tisková zpráva | Liberec | 2. června 2022

31. intervence laureátek a laureátů Ceny Jindřicha Chalupického se zmocnila liberecké Oblastní galerie podle nového konceptu. Tvorba nejmladší současné umělecké generace zde vstupuje do přímé konfrontace s klasickými díly a vytváří tak zcela nový způsob dialogu.

Od 3. června do 4. září 2022 budou v libereckých Lázních k vidění díla oceněných účastníků 32. ročníku Ceny Jindřicha Chalupického. Mezinárodní porota v roce 2021 vybrala mezi mladými umělkyněmi a umělci do 35 let pěti tvůrců, jimž nyní náleží titul laureátek a laureátů Ceny Jindřicha Chalupického. Jsou to Robert Gabris, Jakub Jansa, Valentýna Janů, Anna Ročňová a umělecký ne-kolektiv björnsonova (Nik Timková, Zuzana Žabková, Lucie Svoboda Mičíková, Lucia Kvočáková, Tamara Antonijević a Tanja Šljivar).

Prezentace aktuální tvorby laureátek a laureátů CJCH 2021 v Oblastní galerii Liberec má dlouhou tradici. V letošním roce poprvé nebudou jejich intervence prezentovány odděleně v samostatných drobných výstavách, ale budou umístěna přímo v prostorách stálých expozic, kde díla současných tvůrců vyniknou v dialogu a v konfrontaci s uměním předchozích epoch.

„Jednou z hlavních oblastí působení liberecké galerie je prezentace aktuální umělecké tvorby z celé republiky i zahraničí v našem regionu,“ říká náměstkyně hejtmana Libereckého kraje a radní pro kulturu, památkovou péči a cestovní ruch Květa Vinklátová. *„Je důležité milovníkům umění a návštěvníkům nabídnout možnost vnímat to nejlepší ze současného mladého vizuálního umění. Naše galerie to dělá dlouhodobě a systematicky“*, doplňuje.

„Letošní nová koncepce této každoroční přehlídky přináší nové aktuální pohledy na to, co nyní hýbe uměleckou scénou, a návštěvníkům galerie tak i zcela nečekaný zážitek“, řekl k tomu Pavel Hlubuček, ředitel Oblastní galerie Liberec. *„Naším záměrem je ukázat dějiny výtvarného umění jako kontinuální proces a neustálý dialog, vedený napříč generacemi.“*

Návštěvníci se tak až do začátku září mohou v Oblastní galerii Liberec setkat se snovou koláží scén ve videotvorbě Valentýny Janů, která je subjektivní ódou na tanec a prožitky s ním spojené (*Hair Flip*, 2021), či videozáznamy performancí Roberta Gabrise, které zkoumají proměny umělcovy vlastní identity jako personifikaci života nehybného a paralyzovaného hmyzu (*Insektopie*, 2020; *Insektologie*

vlastního těla, 2021). Anna Ročňová se ve svých objektech na pomezí přírodních a umělých materiálů zabývá protiklady kulturního a přirozeného a pozicí člověka mezi těmito světy (*Posekaný angrešt*, 2021). Sedmou epizodou nazvanou „*Shame to Pride*“, pokračuje Jakub Jansa ve svém dlouhodobém výstavním projektu *Club of Opportunities*, který kontinuálně rozvíjí od roku 2017 a ve kterém líčí osudy hrdiny tohoto cyklu Celeristy zasazené do autorského vesmíru „*vegesociety*“. Umělecký ne-kolektiv björnsonova pak vystavuje pět nadrozměrných tarotových karet ze série *Čosity karty* (2021), které jsou generační výpovědí tzv. mileniálů, kteří se snaží neztratit naději ve vlastní budoucnost v současném světě, spojeným s vidinou klimatické katastrofy a prolínajících se humanitárních a politických krizí.

Ve výstavě je k také dispozici původní katalog Ceny Jindřicha Chalupického 2021. Součástí publikace je rovněž autorská próza spisovatelky, scénáristky, dramaturgyně a publicistky Kláry Vlasákové, která se volně inspirovala rozhovorem s pěticí laureátek a laureátů na téma proměny Ceny Jindřicha Chalupického v posledních letech.

Kontakt pro média:

Mgr. Dagmar Fialová | E: dagmar.fialova@ogl.cz | M: +420 724 412 271

2

Presskit s fotografiemi v tiskové kvalitě naleznete na <https://www.ogl.cz/aktuality>

Intervence #31: Laureátky a laureáti Ceny Jindřicha Chalupického 2021

3. 6. – 4. 9. 2022

Výstavní sál 2 NP a stálé expozice Oblastní galerie Liberec

Kurátorka výstavy: Barbora Ciprová

Biografie vystavujících umělkyně a umělců:

Robert Gabris (1986, Hnúšťa, SK) vystudoval scénografii na Vysoké škole múzických umění v Bratislavě a v magisterském studiu pokračoval na Akademii výtvarných umění ve Vídni. Pracuje v médiu kresby, která mnohdy přesahuje do instalace a performance. V jeho převážně autobiografické práci se často objevuje téma politiky identit. Zajímá se o vyloučené skupiny nebo queer tělesnost v konfrontaci s normami a hranicemi většinové společnosti. Experimentální kresba je pro něj formou rezistence vůči rasismu a různým podobám (sociálního) vyloučení. Gabris svou práci představil především ve středoevropském kontextu, ale také například v Rize nebo Šanghaji. V posledních letech častěji vystavoval i na české scéně, včetně bienále Matter of Art (2020), galerie Artist Lab (2019) nebo Moravské galerie v Brně (2017).

Jakub Jansa pracuje s filmem, instalací a organizováním performativních eventů. Buduje komplexní prostředí a situace, které přesvědčivě propojují realitu s fikcí. Jeho rané projekty věnované tématům společenské manipulace a seberozvoje (*Spiritual Fitness*, 2016) vyústily v posledních letech do výstavního seriálu nazvaného *Club of Opportunities* (od 2017). Jednotlivé epizody postupně odkrývají anatomii mytologie a vyprávění. Prostřednictvím smíšených žánrů – od drama po absurdní komedii – tematizuje archetypální sociální témata, otázky autority a hierarchických vztahů. Vysoké formy se zde mění na nízké a naopak, a díky této transformaci se v *Club of Opportunities* objevují nové příležitosti.

Jansa vystavuje pravidelně v Česku i v zahraničí, v posledních letech například na Bienále v Athénách (2018), v CEAAC ve Štrasburku (2018), v Pioneer Works v New Yorku (2018, v rámci festivalu PAF), v CCA v Tel Avivu (2019) nebo HEK v Basileji (2020). Jansa vystudoval UMPRUM v Praze (Ateliér Supermédií Federico Díaze a Davida Kořínka), absolvoval studijní stáž v New Yorku (Five Eleven), rezidenční pobyty ve Švýcarsku (Watch Out, Engstligenalp) a Francii (CEAAC, Štrasburk). Od roku 2020 vede společně s Julie Béna Ateliér performance na FaVU VUT v Brně.

Anna Ročňová (*1989) studovala v Ateliéru sochařství pod vedením Edith Jeřábkové a Dominika Langa (2010–2017) na pražské UMPRUM. V roce 2013 absolvovala stáž v rámci studijního programu TransArts na Universität für angewandte Kunst ve Vídni a v roce 2015 v Ateliéru malířství II/škole

Vladimíra Skrepla na Akademii výtvarných umění v Praze. Ročňová se zajímá o přírodu a přírodní procesy, pozoruje civilizaci a její produkty. V jejích nejnovějších realizacích je volba materiálu radikálnější, opouští klasické sochařské prostředky a orientuje se na přírodniny. Objekty, koláže a asambláže často vznikají ve skupinách. Autorka se neustále obklopuje materiálem všeho druhu. Využívá ho, transformuje, experimentuje s ním, tvaruje ho a kombinuje. Hledá nové tvary, nové povrchy i skupenství. Vše s cílem vyjádřit emoci, kterou příroda emituje. Ročňová se zúčastnila celé řady skupinových výstav, například *Poetický materialismus* v galerii SODA v Bratislavě či *Against Nature* v Národní galerii Praha. Ze samostatných výstav to byly například *Luxurious Moments* v Galerii hlavního města Prahy v prostorách Colloredo-Mansfeldského paláce. Ročňová také často vystavuje společně s Janem Boháčem.

Valentýna Janů (*1994) je absolventkou oboru fotografie na pražské FAMU, následně studovala na Akademii výtvarných umění v Praze (Ateliér intermediální tvorby II/škola Dušana Zahoranského a Pavly Scerankové). Její evokativní instalace často kombinují výpravná videa či videoeseje s prostředím dotvářeným textiliemi a dalšími materiály nebo objekty. Pohrávají si s velkými životními otázkami určenými světem technologie, patriarchálním uspořádáním nebo změnou klimatu. Valentýna Janů hledá vztahy mezi každodenními starostmi jednotlivců a globální perspektivou, a přestože je její práce v mnohém kritická, je také až obsesivně romantická, s nadějeplnou září zlaté hodiny. Svá díla autorka v poslední době představila například v EXILE Gallery ve Vídni (2019), v Národní galerii Praha (2018) nebo AQB Project Space v Budapešti (2018).

Ne-kolektiv Björnsonova* byl založen v roce 2015. Jeho součástí v rámci Ceny Jindřicha Chalupického jsou Nik Timková (1986), Zuzana Žabková (1987), Lucie Svoboda Mičíková (1986), Lucia Kvočáková (1984), Tamara Antonijević (1989) a Tanja Šljivar (1989). Jedná se o uměleckou a mezioborovou platformu pro experiment, výzkum a sdílení, na jejímž chodu se současně podílí celá řada umělkyní a umělců z pražské, berlínské, bruselské a bělehradské scény. Björnsonova je platformou, ale i fiktivní postavou, mystériem, monstrem, teenagerkou, čarodějnicí se stále se proměňující podobou. Její tělo je metaforou k samotnému fungování a dynamice kolektivu, kdy jsou všechny části celku od sebe neoddělitelné, a zároveň tvoří vlastní environment. Autorství či individuální sebezprezentace zde hrají minimální roli. Umělkyně propojují své praxe za účelem zkoumání vztahu těla s jeho prostředím a prostřednictvím různých anti-strategií podněcují představy o tom, jak se tento vztah může měnit. V roce 2017 byla dvěma členkám, společně s ostatními finalisty, udělena Cena Oskára Čepana. V současnosti björnsonova jako ne-kolektiv studuje COI (Class of Interpretation) na AVU a postgraduální program CPRC (Collective Practice).

*Vysvětlení k užívání pojmu „ne-kolektiv“ od jeho autorek:

Na rozdíl od uměleckých kolektivů, které jsou charakterizované svými konkrétními členy tvořícími společně, je Björnsonova založená na tom, že její součástí jsou i ti lidé, kteří tam právě v daný moment nejsou. V průběhu času může kdokoliv vstoupit do procesu tvorby, být přítomný, jindy zůstat v pozadí jako duch, a přitom stále zůstat integrální součástí skupiny. Björnsonova se tak dá nejlépe charakterizovat jako fluidní propustná otevřená skupina/platforma.